

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
FUNDAȚIA CONFERINȚA DIRECTORILOR BIBLIOTECILOR NAȚIONALE EUROPENE
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
PROGRAMUL NAȚIONAL NOVATECA

FORUMUL MANAGERILOR DIN SISTEMUL NAȚIONAL DE BIBLIOTECI

**PRIORITĂȚILE
BIBLIOTECILOR UNIVERSITARE
ÎN CONFORMITATE CU NOUL CADRU LEGAL,
STRATEGIC ȘI DE REGLEMENTARE**

Bibliotecile universitare sunt situate în mod ideal pentru a servi mediul academic.

Mâine trebuie să informăm ce facem astăzi.

Cel mai bun mod de a face acest lucru este maximizarea flexibilității în infrastructură informațională și spații.

Procesul de creare a spațiului informațional și educațional al universității este în mod substanțial prevăzut doar în colaborare cu Biblioteca care este considerată drept un element central al mediului educațional din punctul de vedere al unei abordări sistemice.

AGENDA 2030 A ONU / OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ

**Aprobată la 25 septembrie, 2015 de către liderii mondiali (193 de țări)
adunați la sediul ONU, New York Agenda cuprinde 17 Obiective Globale/ODD,
169 sarcini**

DECLARAȚIE PRIVIND IMPLICAREA BIBLIOTECILOR ÎN PROMOVAREA ȘI REALIZAREA OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ (ODD) 2030

**Adoptată la Forumul Managerilor Bibliotecilor din cadrul Sistemului Național
de Biblioteci, 29 noiembrie 2016**

Declarația IFLA

privind Cultura Digitală

(18 august 2017)

- Bibliotecile au avut întotdeauna un rol crucial în diseminarea și aplicarea cunoștințelor oferind un loc pentru învățarea pe tot parcursul vieții.
- Datorită locului lor de încredere în comunități, precum și cunoștințele lor aprofundate, bibliotecile au capacitatea unică de a ajuta utilizatorii să profite la maximum de instrumentele digitale.
- Bibliotecile ar trebui să poziționeze alfabetizarea digitală ca serviciu principal al bibliotecilor, cu o planificare adecvată, buget și personal
- Sprijinirea bibliotecilor în implementarea spațiilor de alfabetizare și inovare digitală ajută cetățenii să fie producători / creatori, precum și consumatori de informații.
- Instituțiile de învățământ superior ar trebui: Să aplice abilitățile și cunoștințele bibliotecarilor în bibliotecile academice și să le integreze în sistemele de management al învățării, să îmbunătățească alfabetizarea digitală în rândul studenților și elevilor

RAPORTUL IFLA, DEZVOLTAREA ȘI ACCESUL LA INFORMAȚII 2017

Lansat în cadrul forumului politic al națiunilor unite la nivel înalt și destinat statelor membre ale ONU, organizațiilor interguvernamentale, finanțatorilor, societății civile, altor părți interesate care lucrează în domeniul dezvoltării și comunității bibliotecii în sine.

<https://da2i.ifla.org/sites/da2i.ifla.org/files/uploads/docs/da2i-2017-full-report.pdf>

Accesul la informații, în special prin intermediul bibliotecilor, contribuie la promovarea unor societăți mai incluzive din punct de vedere social și economic

Bibliotecile pot contribui real la dezvoltare prin furnizarea accesului la informații

Bibliotecile pot sprijini ODD-urile acționând ca agenți ai schimbării la nivel local

PLANUL STRATEGIC IFLA 2016-2021

Implicarea bibliotecarilor în realizarea celor 4 direcții strategice de bază:

Creșterea rolului bibliotecilor în societate

Facilitarea accesului la Informații și cunoștințe

Dezvoltarea patrimoniului academic și cultural

Dezvoltarea capacităților

LEGEA CU PRIVIRE LA BIBLIOTECI 2017

SISTEMUL NAȚIONAL DE BIBLIOTECI

Activitatea bibliotecilor din instituțiile de învățământ este reglementată de art.128 din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014.

Bibliotecile din instituțiile de învățământ vor asigura elevilor, studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor, altui personal din cadrul instituției de învățământ accesul la resurse informaționale, servicii și facilități corespunzătoare necesităților educaționale, de instruire, cercetare și formare profesională continuă

Bibliotecile din instituțiile de învățământ asigură elevilor, studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor, personalului nedidactic și auxiliar formarea culturii informației prin oferirea serviciilor de educație formală, nonformală și informală

RAPORTUL ANUAL HORIZON: 2017 EDITION LIBRARY

PROVOCĂRI

- Raportul, care decide tendințele și tehnologiile care vor avea o influență dramatică asupra bibliotecilor universitare în următorii 5 ani, datorită unui grup de 75 de experți format din lideri, bibliotecarii, tehnologi, lideri din industrie, precum și a altor părți interesate din 14 țări - au elaborat obiective pentru a ajuta liderii care caută inspirație, modele și înțelegere tactică în ceea ce privește implementarea strategiei și tehnologiei pentru bibliotecile academice.
- Gestionarea datelor din domeniul cercetării: disponibilitatea tot mai mare a rapoartelor de cercetare prin intermediul bazelor de date on-line ale bibliotecilor facilitează accesul studenților, cadrelor didactice, a cercetătorilor și valorificarea ideilor și a activității lor.

PROVOCĂRI

Presiunile economice și politice : bibliotecile academice prioritizează din ce în ce mai mult tehnologiile și resursele digitale care reduc cheltuielile legate de furnizarea de servicii.

Adoptarea și crearea de resurse educaționale deschise sunt considerate o soluție potențială pentru reducerea costurilor.

Îmbunătățirea nevoii de schimbare radicală : dat fiind că acum informațiile sunt stocate din ce în ce mai mult în cloud decât într-un format tangibil, bibliotecile regândesc strategiile de achiziție și modul în care spațiul fizic al bibliotecilor poate fi cel mai bine utilizat.

PROVOCĂRI

Colaborarea inter-instituțională, națională și internațională, dezvoltarea proiectelor de cooperare în contextul climatului actual de diminuare a bugetelor și al concentrării sporite asupra colecțiilor digitale.

Natura evolutivă a înregistrării științifice: la revistele și publicațiile monografice, comunicațiile științifice se află acum în medii de rețea și pot fi accesate printr-o gamă largă de platforme de publicare, iar bibliotecarii pot discerne asupra lor prin intermediul instrumentelor emergente de altmetrie.

Serviciile tradiționale de bibliotecă vor continua să fie marginalizate prin automatizarea serviciilor și accesul la serviciilor virtuale.

Bibliotecarii trebuie să fie pregătiți pentru aceste schimbări.

PROVOCĂRI

Bibliotecile academice devin noduri pentru spații de specialitate. Serviciile care fuseseră împrăștiate de-a lungul campusului pot fi ușor accesibile studenților atunci când au fost mutate la bibliotecă. Câteva exemple de astfel de spații de specialitate:

**Centre de îndrumare
Centre de scriere academică
Săli pentru studiu de grup**

**Sali de prezentare
Săli de seminarii
Săli de instruire la distanță cu acces la software pentru conferințe video**

Priorități

**Gândire
strategică**

**Noi roluri și
abilități
pentru
bibliotecari**

**Schimbarea
radicală**

**Accesibilitate /
vizibilitate**

**Situația
economică
(ca o
provocare
generală)**

**Deschide-
rea științei**

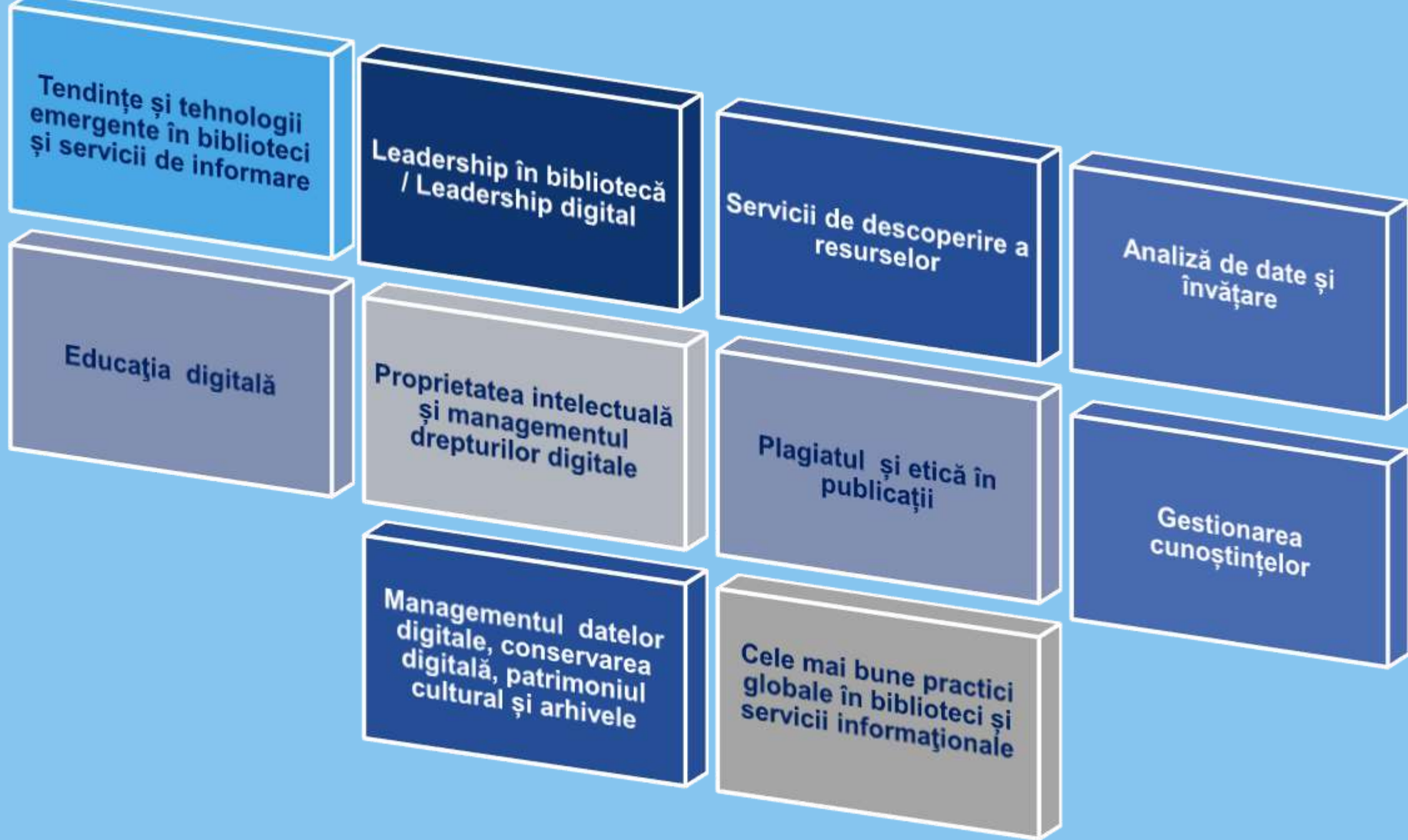
Priorități

Cultura avansată a
inovațiilor

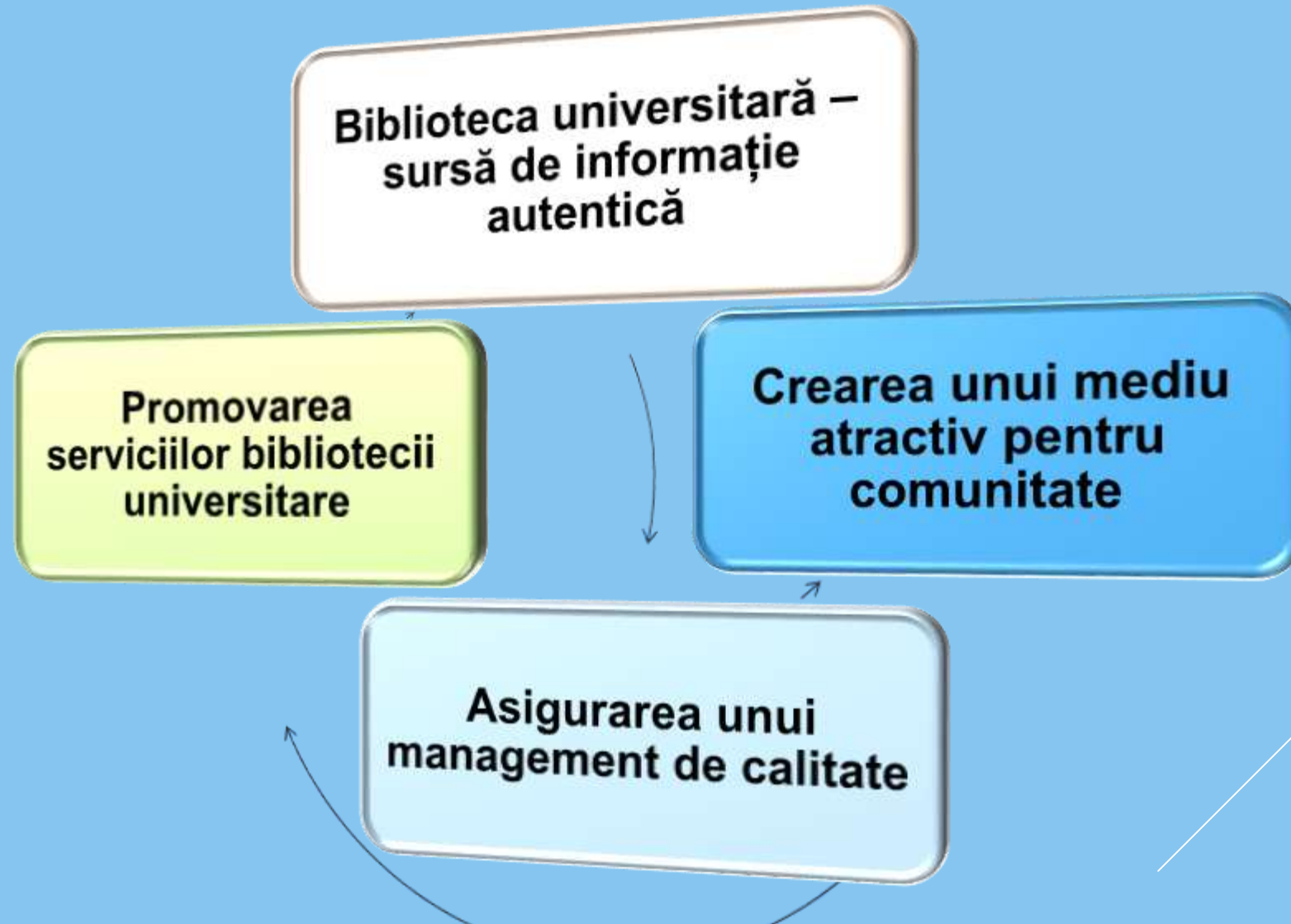
Sporirea
accesibilității la
cercetarea
științifică

Prioritizarea
conținutului și
livrarea
electronică

Proliferarea
resurselor
educaționale
deschise

DIRECȚIILE STRATEGICE ALE BIBLIOTECILOR UNIVERSITARE DIN R. MOLDOVA

ADMINISTRAREA

Participare la activitatea Consiliului Biblioteconomic Național, Consiliului Bibliotecilor de Învățământ. Implicații substanțiale în elaborarea actelor de reglementare a domeniului biblioteconomic în corespundere cu standardele în vigoare și cele mai bune practici

Realizarea responsabilă a funcțiilor de Centre Biblioteconomice, stabilite prin Regulamentul privind activitatea metodologică în cadrul sistemului național de biblioteci.

MANAGEMENTUL ȘI PERSONALUL BIBLIOTECILOR PUBLICE

- a) asigurarea coordonării metodologice a activității bibliotecilor publice;
- b) organizarea formării profesionale continue a personalului de specialitate;
- c) colectarea și analiza datelor statistice oferite de bibliotecile din rețea.

- Participarea personalului la formarea profesională continuă în centrele de formare profesională.
- Formarea profesională prin studii de master, program de recalificare în domeniul biblioteconomic.
- Evaluarea bibliotecilor și atestarea personalului de specialitate în baza Regulamentelor aprobate.

PATRIMONIUL DE BIBLIOTECĂ

Dezvoltarea resurselor informaționale calitative în corespundere cu procesele de instruire și cercetare, precum și cerințele utilizatorilor.
Aplicarea sistemului de RFID în gestionarea colecțiilor și serviciilor de împrumut.

COOPERAREA NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

Dezvoltarea parteneriatelor, implicații în proiecte, activitatea în Asociații și Consorții

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ – SURSĂ DE INFORMAȚIE AUTENTICĂ

Asigurarea serviciilor de calitate conform necesităților utilizatorilor. Dezvoltarea unui sistem modern de resurse informaționale, servicii și produse educaționale relevante fiecărei specialități, specializări, doctorat și postdoctorat

- Livrarea electronică de documente (LED)
- Dezvoltarea catalogului partajat / Catalogarea corporativă
- Implementarea Modulului Circulație
- Dezvoltarea Repozitoriului Instituțional
- Interconectarea Repozitoriilor Instituționale
- Servicii bibliometrice
- Extinderea serviciului de împrumut inter-bibliotecar național și internațional

Consoțiu REM (Resurse Electronice pentru Moldova - Electronic Resources for Moldova) - proiect de colaborare interbibliotecară.

Inițiat cu susținerea Fundației SOROS, Consoțiu REM activează pe lângă Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova fiind coordonat de BȘ ASEM, director Dr. S.Ghinculov, și este membru al Consoțiului internațional EIFL (Electronic Information for Libraries) la care participă 42 de țări.

Scopurile Consoțiului

- asigurarea în condiții optime a accesului utilizatorilor la resursele informaționale locale și internaționale în format electronic;
- reducerea cheltuielilor financiare, materiale, umane pentru abonarea și utilizarea în comun a bazelor de date destinate utilizatorilor de informații;
- organizarea simpoziunelor, conferințelor și a seminarelor privind problemele actuale ale consumului informațional în mediul electronic.

**Pachet
baze de
date
EBSCO
Publishing:**

- Academic Search Premier
- Business Source Premier
- MasterFILE Premier
- Research Starters – Sociology
- Research Starters – Business
- Research Starters - Education
- ERIC
- Library, Information Science & Technology Abstracts
- GreenFILE
- Newspaper Source
- Regional Business News

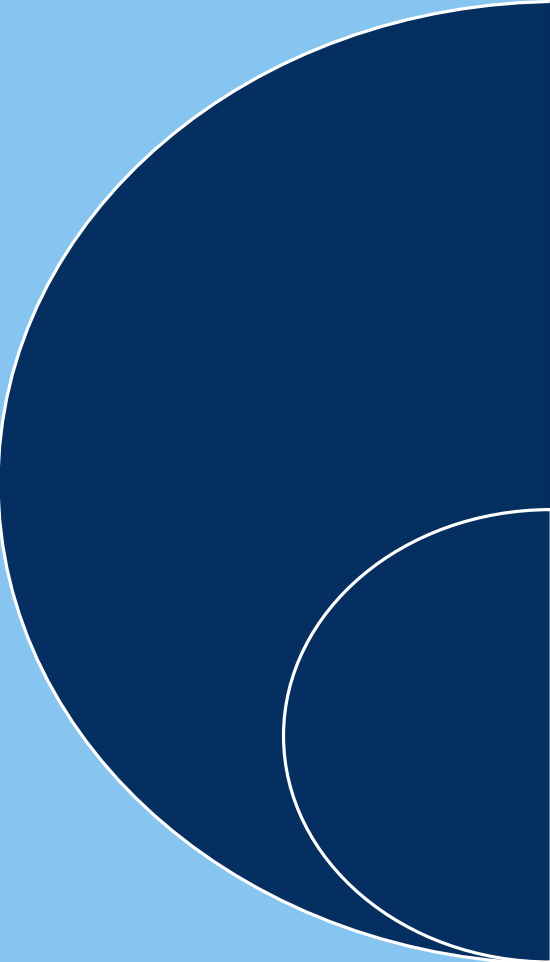
**Pachet baze
de date EIFL
din contul
cotizației
REM:**

- E-Duke Journals Scholarly Collection
- Edward Elgar Publishing Journals and development studies e-books
- IMF eLibrary
- IOP science
- New England Journal of medicine
- Royal Society Journals collection

Datorită Proiectului „**Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova**”, prin contractul de licențiere cu firma Clarivate Analytics, bibliotecile universitare din R. Moldova, beneficiază, timp de 6 luni, de acces la 8 produse Web of Science:

- ARTS AND HUMANITIES CITATION INDEX WEB OF SCIENCE (1975-Curent)
- BOOK CITATION INDEX SCIENCE EDITION – WEB OF SCIENCE (1995-Curent)
- CONFERENCE PROCEEDINGS CITATION INDEX SOCIAL SCIENCE AND HUMANITIES WEB OF SCIENCE (1990-Curent)
- CONFERENCE PROCEEDINGS CITATION INDEX SCIENCE EDITION - WEB OF SCIENCE LIMITED (1990-Curent)
- SCIENCE CITATION INDEX EXPANDED WEB OF SCIENCE (1945-Curent)
- SOCIAL SCIENCES CITATION INDEX WEB OF SCIENCE (1956-Curent)
- BOOK CITATION INDEX SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES EDITION – WEB OF SCIENCE (1995-Curent)
- INCITES – BENCHMARKING
- TAYLOR & FRANCIS JOURNALS SI CAMBRIDGE PENTRU 2018.

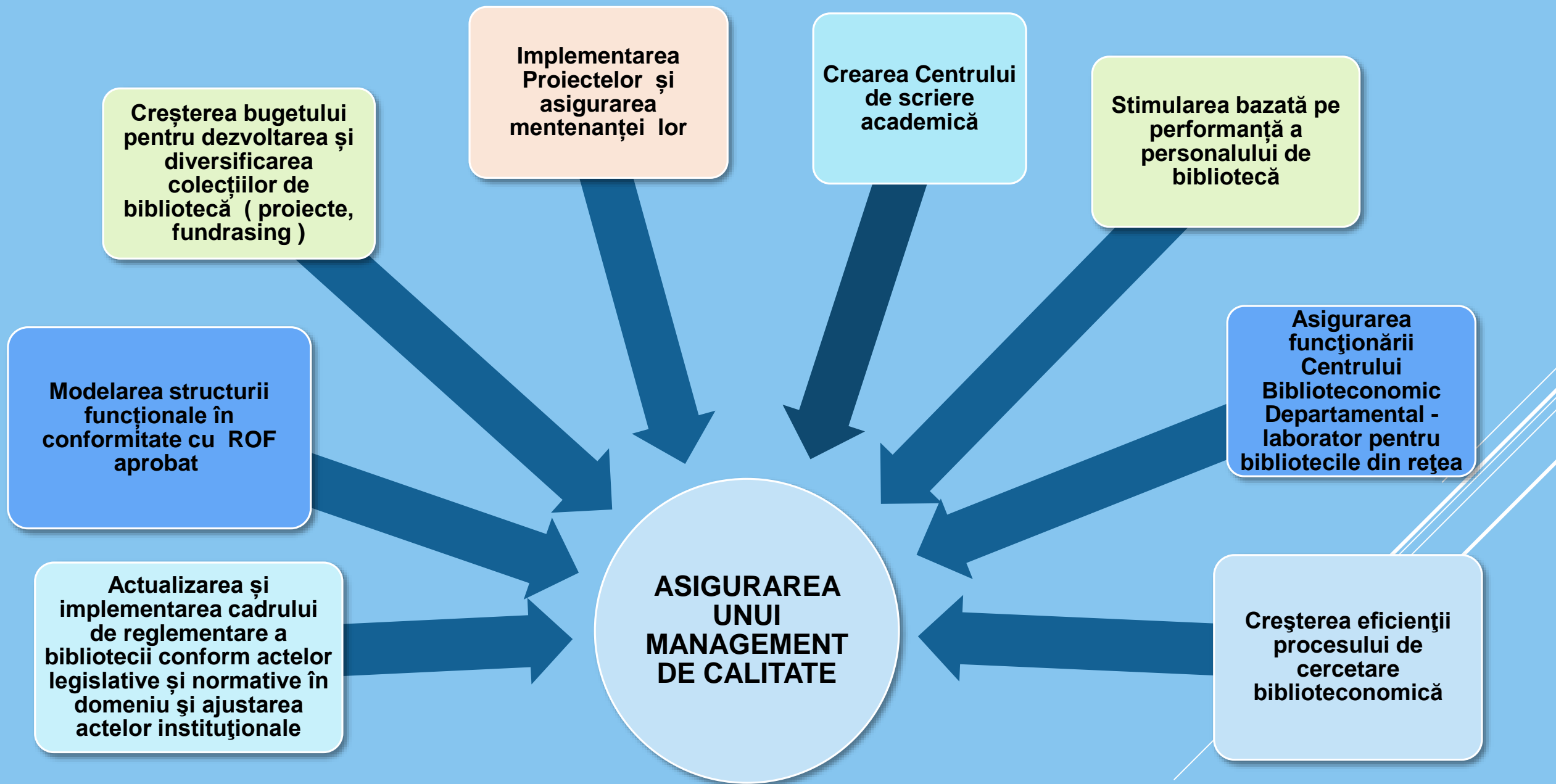

Formarea tuturor categoriilor de utilizatori în domeniul Culturii Informației

- Formare de formatori cu privire la predarea „Cultura Informației”
- Integrarea cursului universitar „Cultura Informației ” în planul de studii universitar

Creșterea indicatorului de frecvență

- Zilele Bibliotecii la Facultăți, Săptămâna Educației Deschise, Săptămâna Accesului Deschis, Zilele Informării, Zilele Catedrelor, Manifestări Culturale: lansări de carte, saloane literare și muzicale, expoziții tradiționale și on – line informative și tematice, expoziții itinerante, ateliere de creație ș.a.

ERASMUS+ Library Network Support Services (LNSS): modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming library services (LNSS) proiect nr 561633-EPP-1-2015-1-AM-EPPKA2-CBHE-JP. Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor.

Project number CPEA-2015/10014 “Modernization of academic library services in Moldova”. Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova”, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare în domeniul învățământului superior cu Eurasia, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Moldova.

Proiectul nr. 543929-TEMPUS-1-LT-Tempus-JPGR. Modern Information Services for Improvement Study Quality (MISISQ). Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor.), în parteneriat 7 universități din R.Moldova cu instituții similare din Lituania, Letonia, Ungaria, România.

PROMOVAREA SERVICIILOR BIBLIOTECII UNIVERSITARE

Adoptarea unei strategii comune de lobby pentru bibliotecile universitare

Realizarea unui program de promovare a imaginii bibliotecii la nivel instituțional

Organizarea acțiunilor de advocacy în comunitate

Elaborarea și implementarea programelor de loialitate a utilizatorilor bibliotecii

Rebranding-ul bibliotecilor

Formarea profesională continuă a angajaților

DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII

Crearea zonelor noi de lucru și agrement pentru utilizatori

Asigurarea spațiilor funcționale cu mobilier adecvat necesităților utilizatorilor

Asigurarea unui spațiu virtual în pas cu tehnologiile moderne

Dotarea cu echipament modern

DOCUMENTE

1. **Agenda 2030 a ONU / Obiectivele de Dezvoltare Durabilă**
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>
2. **Planul strategic IFLA** <https://www.ifla.org/strategic-plan>
3. **Declarație privind implicarea bibliotecilor în promovarea și realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) 2030, Adoptată la Forumul Managerilor Bibliotecilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, 29 noiembrie 2016**
<https://www.slideshare.net/rmbiblioteci/materiale-n-ajutor-bibliotecarilor>
4. **Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014** <http://lex.justice.md/md/355156/>
5. **Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”** <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=345635>
6. **Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația 2020”**
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=355494>
7. **Strategia de dezvoltare a culturii „Cultura 2020”** <https://www.slideshare.net/gheador/strategia-de-dezvoltare-a-culturii-2020>
8. **Strategia de cercetare – dezvoltare a Republicii Moldova până în anul 2020 (HG nr.920 din 7 noiembrie 2014)**
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=356042>
9. **Strategia inovațională a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 „Inovații pentru competitivitate”**
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=350541>
10. **Legea Cu privire la Biblioteci nr. 160 din 20.07.2017** <http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Lege-cu-privire-la-biblioteci.pdf>
11. **Strategia de dezvoltare a bibliotecii universitare pe anii 2017 – 2020, elaborată în atelierile de planificare strategică cu suportul companiilor Centrul Pro Comunitate și SRL CONT-M ASIST, în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România.**

MULȚUMIM

MULT!

Elena HARCONIȚA,
director BȘ USARB
elena.harconita@mail.ru